

بیکاری می پردازند و شاید بتوان گفت اشکال کار دقیقاً همین جا است. اینکه دولت فکر کند که باید شغل ایجاد کند و سپس برای هر دستگاهی یک سهمیه اشتغال در نظر بگیرد و مقرر کند باید در زمان خاص تعداد مشخصی شغل از سوی هر دستگاه ایجاد شود به هیچ عنوان درست نیست، زیرا قرار نیست دولت نه در کرمانشاه و نه هیچ کجای دیگر شغل ایجاد کند. وظیفه دولت تنها فراهم کردن زیرساخت ها و بستر فعالیت و ایجاد محیط کسب کار مناسب برای فعالین اقتصادی است تا بخش خصوصی بتواند به آسانی و بدون هیچ محدودیت دست و پاگیر فعالیت کند، سرمایه گذاری کند و ایجاد اشتغال داشته باشد، پس وظیفه دولت صرفاً تسهیل گری برای بخش خصوصی است نه اینکه خود دولت برای ایجاد شغل مستقیم وارد شود. اما متأسفانه این شرایط برای سرمایه گذاران و سرمایه گذاری هنوز به خوبی در کرمانشاه فراهم نیست. گاهی ساختار فرهنگی، سیاست های نادرست و برخی از قوانین به جای آنکه زمینه جذب سرمایه گذار را فراهم کند باعث فراری شدن سرمایه گذاری می شود و این نشان می دهد که در برخی موارد نیازمند اصلاح ساختارها و قوانین و مقررات دست و پاگیر هستیم. شاید یکی از عواملی که باعث می شود سرمایه گذاری و ایجاد شغل در استان کرمانشاه به استان های هم جوار کمی دشوار باشد همین قوانین و مقررات دست و پاگیر است که باید اصلاح شود. بعد از اینکه شرایط برای ورود سرمایه گذار و بخش خصوصی فراهم شد باید بینیم در چه زمینه ها و بخش هایی فرست ایجاد شغل داریم که این امر نیز نیازمند کار کارشناسی دقیق است. قطعاً در استان کرمانشاه در بخش هایی مانند کشاورزی، صنعت و خدمات امکان سرمایه گذاری و ایجاد شغل وجود دارد اما باید به خاطر داشت که اگر می خواهیم سرمایه گذاری در این بخش ها نتیجه بدده باید از روش خوش سازی استفاده کنیم و برای هر بخش یکسری خوش تعریف کنیم و بر اساس آن پیش برویم. به علاوه باید دید مزیت اصلی استان کرمانشاه در چه نوع کالا و یا خدماتی است که امکان رقابت را دارد، گاهی استارت ایک کار یا سرمایه گذاری بدون کار کارشناسی و بدون توجه به مزیت ها ساختاری استان زده مشود و چون مزیت و امکان رقابت فراهم نیست، آن فعالیت یا واحدی که ایجاد شده پس از مدتی تعطیل می گردد. باید اذعان داشت اکنون که تعداد زیادی از واحدهای تولیدی و صنعتی استان کرمانشاه تعطیل و یا نیمه فعال هستند، بخشی از این تعطیلی ناشی از مشکلات اساسی در ساختار اقتصادی کشور است و بخش دیگر به این دلیل است که راه اندازی این واحدها بر اساس مزیتهای موجود در استان نبوده است. اما در خصوص زمینه هایی که می توان در کرمانشاه روی آن سرمایه گذاری کرد و شغل به وجود آورد و از مزیت نسبی در آن زمینه برخوردار هستیم میتوان به بخش کشاورزی اشاره کرد. کشاورزی یک ظرفیت گسترده در کرمانشاه است و ما از نظر تولید برشی از محصولات کشاورزی جایگاه پنجم تا ۱۲ کشور را داریم. به علاوه در همین بخش زمینه ایجاد صنایع تبدیلی هم به خوبی فراهم است زیرا هم امکان این را داریم که به عنوان مرکزیت غرب، بخشی از مایحتاج غذایی غرب کشور را تامین کنیم و هم با کشور عراق که در حال حاضر یکی از فرستهای پیش روی استان است مرادهای تجاری مناسبی در این زمینه داشته باشیم که این امر می تواند با توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی در استان مهیا گردد. برای مثال کرمانشاه می تواند در زمینه صنایع تبدیلی مربوط به محصولات لبني و باغی و فراورده های دامی به عنوان یک

قرار نیست دولت شغل ایجاد کند بلکه باید زمینه فعالیت بخش خصوصی را فراهم کند

* محمد شریف کرمی

استادیار گروه اقتصاد دانشگاه رازی

بیکاری امروز به مهمترین دغدغه اقتصادی استان کرمانشاه تبدیل شده است، دغدغه ای که سال ها است در خصوص آن صحبت می شود و جزاً ولایت های اصلی مسئولین استان است. بنابراین در خصوص بیکاری در استان کرمانشاه سه سوال کلیدی مطرح است، ۱. وضعیت بیکاری در استان کرمانشاه چگونه است؟ ۲. دلایل بوجود آمدن وضع موجود چیست ۳. چه راهکارهایی را جهت حل این معضل می توان پیشنهاد داد. متأسفانه بر اساس آخرین آماری که برای سال ۹۵ اعلام شد، کرمانشاه با نرخ بیکاری ۲۲ درصد بالاترین میزان بیکاری کشور را داشت. البته نرخ بالای بیکاری فقط به استان کرمانشاه محدود نمی شود و اکثر استان های غربی کشور کم یا زیاد با بیکاری دست و پنجه نرم می کنند. آماری که برای نرخ بیکاری از سوی مرکز آمار اعلام می شود بر اساس معیارهای و شاخص های کارشناسی است و امکان خطاب در آن بسیار کم وجود دارد. اما در خصوص اینکه چرا نرخ بیکاری در کرمانشاه بالا است باید به دلایل مختلفی اشاره کرد. اول اینکه کرمانشاه نرخ بالای زاد و ولد را دارد و از نظر مهاجر پذیری در سال ها جنگ نیز مهاجرین به استان بالا بوده است. عامل دیگری که قطعاً بر نرخ بیکاری بالای کرمانشاه اثر گذار است موقعیتی جنگی است که کرمانشاه سال ها در جریان دفاع مقدس در گیر آن بود و باعث شد بسیاری از زیرساخت های استان تخریب شود و در سال های بازسازی نیز آنطور که باید احیا نشود. به علاوه ساختار فرهنگی استان نیز بر نرخ بالای بیکاری بی تاثیر نیست، زیرا کرمانشاه ساختار فرهنگی متفاوتی نسبت به استان های هم جوار از جمله همدان، کردستان و ... دارد و پذیرش افراد غیر بومی در این استان از طرف ساکنین استان به سختی صورت می گیرد. مجموعه این عوامل دست به بیکاری شود اما اگر این معضل عظیم حل نشود و راهکار منطقی برای مقابله با آن اندیشه نشود سال به سال وضعیت بدتر خواهد شد و این معضل عمیق تر می شود. اگرچه طی چند سال اخیر همواره سیاست ها و برنامه هایی برای کاهش نرخ بیکاری در استان در پیش گرفته شده است، اما وقتی که این سیاست ها کمکی به اشتغال استان نکرده یعنی نادرست و اشتباه بوده است. متأسفانه شاهدیم که یک کمیته یا شورا برای اشتغال استان تعریف می شود و مسئولین دستگاه های مرتبط هر چند وقت یک بار در این شورای اشتغال و سرمایه گذاری جمع می شوند و به معضل

اینکه دولت فکر کند که باید شغل ایجاد کند و سپس برای هر دستگاهی یک سهمیه اشتغال در نظر بگیرد و مقرر کند باعث نیزه در زمان خاص تعداد مشخصی شغل ایجاد ایجاد سوی هر دستگاه ایجاد شود به هیچ عنوان درست نیست، زیرا قرار نیست دولت نه در کرمانشاه و نه هیچ کجای دیگر شغل ایجاد کند. وظیفه دولت تنها فراهم کردن زیرساخت ها و بستر فعالیت و ایجاد محیط کسب کار مناسب برای فعالین اقتصادی است تا بخش کارشناسی و بخش خصوصی بتواند به آسانی و بدون هیچ محدودیت دست و پاگیر فعالیت کند، سرمایه گذاری کند و ایجاد اشتغال داشته باشد.

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه
شماره ۰۱/ سال یازدهم، ۱۳۹۷

مشاغلی که ایجاد میشود مسکن و مقطوعی نباشد، مانند آنچه که در دولت نهم و دهم انجام شد و فایده ای به حال نرخ بیکاری نداشت و فقط موجب تزریق نقدینگی و بالا رفتن نرخ تورم شد. در آن زمان با بهانه طرح های خودداشتگالی، بنگاه های زود بازده و مشاغل خانگی، تمهیلات سه میلیون و پنج میلیون تومانی به مردم داده شد که متأسفانه به استغال خالص منتج نشد، زیرا همانطور که پیشتر هم گفتیم ایجاد دائمی نزدیک به صد میلیون تومان اعتبار نیاز دارد و با چنین ارقام پایینی قطعاً نمی توان پایینی شغل ماندگار ایجاد کرد

Kermanshah Chamber
Of Commerce, Industries,
Mines & Agriculture

۱۵

از دلایل نرخ بیکاری بالا در کرمانشاه یاد کنیم یکی از مهمترین عوامل عدم سرمایه گذاری است، زیرا اگر بخواهیم یک فرصت شغلی ایجاد کنیم نیازمند سرمایه گذاری هستیم و بر اساس آنچه که کارشناسان اعلام می کنند میزان سرمایه گذاری برای یک شغل پایدار و دائم صد میلیون تومان می باشد که رقم بزرگی است. متأسفانه به دلیل مشکلات اقتصادی که طی چند سال گذشته کل کشور و خصوصاً استان کرمانشاه با آن مواجه بودند کمتر فرصت سرمایه گذاری را داشتیم. این مشکلات شامل دو پدیده اصلی و ویرانگر به نام رکود و تورم بود که فرصت هر کوئه سرمایه گذاری را سلب می کرد. وقتی که تورم در یک کشور بالای ۴۰ درصد است و رکود وجود دارد قطعاً سرمایه گذار نمی تواند برای آینده خود برنامه ریزی کند و ریسک سرمایه گذاری را پذیرد و همین امر باعث شد در مجموع شاهد کاهش میزان سرمایه گذاری در کشور باشیم. این مشکل اگرچه مخصوص به استان کرمانشاه نیست اما در این استان که نرخ بیکاری آن از متوسط کشور بالاتر است و نیاز به سرمایه گذاری بیشتری دارد، خود را پر رنگ تر نشان می دهد. از سوی دیگر کرمانشاه هشت سال در گیر جنگ بود و بسیاری از زیرساخت های استان به دلیل جنگ از دست رفت و در سال های پس از جنگ هم آنطور که باید توانستیم زیرساخت ها را احیا و شرایط را برای سرمایه گذاری... فراهم کنیم. البته اقدامات خوبی انجام شده اما برای جذب سرمایه گذار حتماً نیازمند مشوق های بسیاری هستیم. بهر حال مجموع این عوامل باعث شده کرمانشاه یکی از بیکارترین استان های کشور باشد که این شرایط پیامدهای اقتصادی و اجتماعی فراوانی را به دنبال دارد. اما در خصوص راهکارهای ایجاد شغل باید به چند نکه توجه کرد، ابتدا اینکه مشاغلی که ایجاد می شود مسکن و مقطوعی نباشد، مانند آنچه که در دولت نهم و دهم انجام شد و فایده ای به حال نرخ بیکاری نداشت و فقط موجب تزریق نقدینگی و بالا رفتن نرخ تورم شد. در آن زمان با بهانه طرح های خودداشتگالی، بنگاه های زود بازده و مشاغل خانگی، تمهیلات سه میلیون و پنج میلیون تومانی به مردم داده شد که متأسفانه به اشتغال خالص متوجه شد، زیرا همانطور که پیشتر هم گفتیم ایجاد یک شغل دائمی نزدیک به صد میلیون تومان اعتبار نیاز دارد و با چنین ارقام پایینی قطعاً نمی توان شغل ماندگار ایجاد کرد و فقط سرمایه هایی که داریم از دست می رود. خوشبختانه با اقداماتی که در این دولت آغاز شده شاهد مهار تورم تامیان تک رقمی شدن بودیم که میتواند امنیت را برای سرمایه گذاری و ایجاد شغل فراهم کند. از سوی دیگر شاهد خروج تدریجی اقتصاد کشور از رکود هستیم که همین امر به معنای رونق اقتصادی و ایجاد شغل است. پس میتوانیم امیدوار باشیم با شروع این روند، روند ایجاد شغل در استان بهتر شود. اما چند راهکار دیگر را بهمراه تأمین از رکود ایجاد شغل در اینکه به دنبال ایجاد مشاغل مولد و تولیدی باشیم و روی مشاغل خدماتی تمکن تکیم زیرا مشاغل تولیدی هستند که به دنبال خود سایر مشاغل و باسترهای ایجاد می کنند. راهکار دیگر که میتواند به رفع معضل بیکاری در کرمانشاه کمک ویژه داشته باشد توجه به بخش کشاورزی است. کشاورزی در استان کرمانشاه ظرفیت های بسیار قابل توجهی دارد، زیرا همواره از کرمانشاه به عنوان قطب کشاورزی کشور یاد می شود. ما می توانیم در زمینه تولیدات کشاورزی، محصولات دام، محصولات باقی و... کار کنیم، محصولات کشاورزی استان علاوه بر تامین نیازهای کرمانشاه و سایر استان های کشور حتی می توانند بعد صادراتی

قطب تولید این محصولات در غرب کشور تبدیل گردد، به طور مثال اصلاً قابل توجیه نیست که فرآورده های لبی از شمال کشور و سایر مناطق به بازار استان وارد گردد. از دیگر زمینه هایی که بعد از بخش کشاورزی می تواند مورد توجه باشد معدن است، کرمانشاه ذخایر معدنی قابل توجهی دارد و استفاده از این مواد معدنی برای فرآوری و ایجاد صنایع وابسته علاوه بر اشتغالزایی که به همراه دارد ارزش افزوده قابل توجهی را نیز به همراه دارد. توجه به همه این موارد البته با مدنظر قرار دادن مزیت نسبی و همچنین تسهیل شرایط سرمایه گذاری می تواند به کاهش نرخ بیکاری استان کمک کند. اما اگر این رویه را پیش نگیریم طی چند سال آینده وضعیت بیکاری استان از آنچه که اکنون هستیم هم بدتر خواهد شد. در خاتمه پیشنهاد می گردد که متولیان سیاست گذاری استان جهت حل این معضل از تمام ظرفیت های موجود استان استفاده نمایند به طور مثال تا الان هیچگونه همکاری قابل تأملی بین مدیران دستگاههای اجرای استان با مرکز دانشگاهی استان و استفاده از ظرفیت بالقوه این مرکز جهت حل این مشکل اساسی صورت نگرفته، لذا پیشنهاد می شود از تمام طرفیت های علمی استان به نحو احسن جهت رفع این مشکل استفاده گردد و متولیان امر در آستان باور داشته باشند که که این معضل هم مثل سایر پدیده ها محتاج به نگاه و رویکرد علمی و منطقی می باشد نه تصمیمات خلق اساعده بدون پشتوانه علمی، چرا که سیاست گذاری های خلق الساعده همانند گذشته مشکلات استان را نه تنها حل نمی کند بلکه آن را خیم تر هم می نماید.

اگر کشاورزی اولویت توسعه استان باشد نرخ بیکاری هم کاهش پیدا خواهد کرد

*برومند چهار آین کارشناس کشاورزی و استاد دانشگاه

بیکاری امروز به یکی از مهمترین دغدغه های اقتصادی در کشور تبدیل شده و عمله توجه مسئولین را به خود جلب کرده است. این معضل آنقدر مورد توجه است که بسیاری از برنامه ریزی های اقتصادی کشور بر پایه کمک به حل بیکاری است. در بین استان های کشور، کرمانشاه یکی از استان ها با بالاترین نرخ بیکاری است و در تامی سال های اخیر کرمانشاه همواره در صدر استان های بیکار کشور بوده است. متأسفانه نرخ بیکاری در کرمانشاه نسبت به بسیاری از استان های دیگر بالاتر است و آنچه که اخیراً به عنوان نرخ بیکاری استان اعلام شده ۲۱ تا ۲۲ درصد است. در خصوص دلایل وجود این میزان بالای بیکاری در استان باید به عوامل مختلفی اشاره کرد، اما پیش از آن نباید فراموش کرد که این نرخ بالای بیکاری مربوط به یک چند سال اخیر نیست و در طی سالیان روى هم ابیشه شده تا به این میزان رسیده است. اگر بخواهیم

توجه باشد مسئله توزیع بیکاری در استان های کشور است. اگر چه نرخ بیکاری در کشور رقم ۱۲.۴ درصدی را نشان می دهد، اما نباید این نکته را فراموش کرد که این رقم نشان دهنده میانگین کشوری است و در این میان استان ها و مناطقی هستند که وضعیت های بسیار ناگوارتری دارند. در پایان سال ۹۵ وضعیت در استان های کرمانشاه، چهارمحال و بختیاری، اردبیل و کردستان از سایر استان در مسئله بیکاری و خیم تر بوده است و در مقابل، استان های مرکزی، سمنان و زنجان از وضعیت بهتری برخوردار بوده اند. استان کرمانشاه با بیکاری ۲۲ درصدی، بدترین وضعیت در بین استان های کشور از نظر بیکاری را دارد است و چهار محال و بختیاری (۲۰ درصد)، اردبیل (۱۵.۳) و کردستان (۱۵.۲) درصدی در رتبه های بعدی قرار دارند. در مقابل و در طرف دیگر ماجرا، استان مرکزی (۷.۳ درصد)، سمنان (۸.۶ درصد) و زنجان (۷.۷ درصد) بهترین وضعیت از نظر بیکاری در کشور را دارند. علاوه بر بالا بودن نرخ بیکاری مسئله مهمی که در مورد اشتغال و بیکاری بایستی به آن اشاره شود، نوع اشتغال است که یکی از معضلات جدی اقتصاد کشور و این استان بوده و در شرایط حاضر وجود فعالیت های گسترش نامولک چالشی جدی است. بخشی از فعالیت های اشتغال در منطقه عموماً بر پایه امور سوداگری اینها و واسطه گری بنا شده است و نه تنها نقشی در ایجاد ارزش افزوده و افزایش سطح تولید ناخالص داخلی استان ندارد، بلکه به طور ذاتی به انحراف شدید متابع مالی و انسانی از فعالیت های مولده به سمت فعالیت های نامولک منجر شده است. از همین رو توجه به ایجاد اشتغال مولده که خود زمینه ایجاد ارزش افزوده باشد بایستی مورد توجه جدی قرار گیرد. استان کرمانشاه با وجود داشتن ظرفیت و قابلیت بالا و ممتاز تولیدی و جغرافیایی در بالاترین جایگاه بیکاری قرار دارد که جای تاسف است. با وجود منابع غنی کشاورزی و منابع طبیعی تجدید شونده و غیر تجدید شونده و همچنین برخورداری از منابع انسانی توأم ندند و مستعد، بالا بودن رقم بیکاری مایه تأسیف شدید است. یعنی علت اصلی نرخ بالای بیکاری نه در فقر منابع و فرستهها بلکه ناشی از تخریب زیرساختهای استان به واسطه وقوع جنگ تحمیلی، علم سرمایه گذاری دولتی و غیر دولتی در استان پس از پایان جنگ تحمیلی، بی توجهی به وجود مناسب انسانی کارآمد استان، عدم توجه به قابلیتها و فرستهای موجود، تاخیر در بهره برداری از طرحهای بزرگی همچون راه آهن کرمانشاه و ناکارآمدی مدیریت استان در گذشته و عدم وجود برنامه راهبردی توسعه در استان دانست. بدون شک، معضل بیکاری و اشتغال یکی از مهم ترین دغدغه ها و مطالبات مردمی است. برای حل این معضل اگرچه راه های متفاوتی را می توان در پیش گرفت، اما وجود برخی محدودیت ها مانع توفیق در این راه شده است: اولین محدودیت، به نظرم به میزان کارآمدی مدیریت و برنامه ریزی بر می گردد. می توان ادعای نمود توفیق برخی استان ها با شرایط مشابه در کاهش نرخ بیکاری به مدیریت صحیح با بهره گیری از فرستهها و نقاط قوت موجود بستگی دارد. ما در مقایسه با مناطق دیگر علیرغم داشتن پتانسیل مناسب فرسته های زیادی را از داده ایم و باید به فکر جبران باشیم. یکی دیگر از محدودیتها عدم تبیین و شناخت مفهوم بیکاری ساختاری برای برنامه ریزان اقتصادی و اجتماعی است. بر اساس مباحث علم اقتصاد، مشکلات ساختاری، مشکلاتی هستند که در طی سالیان گذشته شکل گرفته و ناشی از اعمال سیاستهای نامناسب اقتصادی و اجتماعی و غیره هستند. برای مثال ضعف نظام آموزشی در افزایش مهارت نیروی

هم داشته باشد و این به معنای ایجاد مشاغل بیشتر است. به علاوه می توان در کنار کشاورزی به صنایع تبدیلی هم توجه کرد و چرخه تولید را در بخش کشاورزی کامل کرد، پس اگر می خواهیم مشاغل بیشتری در استان ایجاد کنیم باید کشاورزی، محور و اولویت توسعه در استان باشد زیرا از قبل آن مشاغل زیادی ایجاد خواهد شد. البته یک نکته را هم نباید فراموش کرد که گاهی استفاده از سیستم های نوین و مکانیزه کشاورزی به ظاهر نرخ اشتغال خالص را کم می کند اما در نهایت تولید محصول بیشتری خواهیم داشت که میتوان روی این محصول بیشتر سرمایه گذاری کرد. موضوع پایانی که معمولاً در خصوص نرخ بیکاری بالا در کرمانشاه مطرح میشود این است که آمارها چقدر صحبت دارد و نرخ بیکاری که توسط مرکز آمار اعلام می شود تا چه اندازه واقعی و منطقی است. بانک مرکزی و مرکز آمار دو مرجع رسمی برای اعلام آمارهای اقتصادی در کشور هستند و مرجعی معتبرتر از این دو نداریم پس باید به آنچه که اعلام می کنند اعتماد کنیم. آمار که توسط این دو مرجع اعلام می شود بر اساس یک روند کارشناسی صورت می گیرد و قرار است مبنای برنامه ریزی و تصمیم گیری مسئولین کشور باشد. پس قطعاً سیاست کاری و یا هر عامل دیگری در این آمارها دخالت داده نخواهد شد. البته نباید فراموش کرد که آماری که اعلام می شود ممکن است مقداری هم درصد خطای داشته باشد، زیرا ممکن است عده ای بیکار و جویا کار باشند اما هیچ وقت وارد سیستم برای بررسی نشوند و از قلم بیفتند. به همین علت معمولاً چند درصد کوچک امکان خطای برای آمارهایی که اعلام می شود در نظر گرفته می شود.

* دکتر موسی اعظمی / دکترای توسعه روستایی از کشور انگلستان و دانشیار دانشگاه بولن سینا همدان امروزه بدون شک تولید و اشتغال، دو کلید واژه اساسی در اقتصاد و مدیریت کشور است و به همین دلیل مقام معظم رهبری با درایت و بدرستی شعار امسال را این دو مقوله بیان نمودند. در مقابل بیکاری ناشی از عدم اشتغال و تولید یکی از مشکلاتی است که همواره اقتصاد ایران با آن روبرو بوده است و شاخص بیکاری در میان سایر شاخص های اقتصادی از آن نظر از اهمیت بالاتری برخوردار است که علاوه بر آثار اقتصادی، آثار اجتماعی گسترش بیکاری در کشور یک اولویت جدی است. وضعیت بیکاری در کشور نگران کننده است. در حالی که نرخ متوسط بیکاری در سطح جهانی و بر طبق آخرین آمار بانک جهانی حدود ۶ درصد است، نرخ بیکاری در ایران به بیش از ۱۲ درصد رسیده است و این به معنای سطح بالای بیکاری در کشور نسبت به وضعیت جهانی آن است. بر اساس آخرین گزارش مرکز آمار که در پایان سال ۱۳۹۵ منتشر شده است؛ نرخ بیکاری در کشور نسبت به سال ۹۴، بطور کلی ۱.۴ رشد داشته است و به رقم ۱۲.۴ درصد رسیده است. یکی از مسائلی که می تواند در مسئله بیکاری قبل

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن
و کشاورزی کرمانشاه
شماره ۰۱/ سال یازدهم/ ۱۳۹۷

استان کرمانشاه با وجود داشتن ظرفیت و قابلیت و ممتاز تولیدی و جغرافیایی در بالاترین جایگاه بیکاری قرار دارد که جای تاسف است. با وجود منابع غنی کشاورزی و منابع طبیعی تجدید شونده و غیر تجدید شونده و همچنین برخورداری از منابع انسانی روز مینی توامند و مستعد بالا بودن رقم بیکاری مایه تاسف شدید است. یعنی علت اصلی نزد بالای بیکاری نه در فقر منابع و فرستهای بلکه ناشی از تخریب زیرساختهای استان به واسطه وقوع جنگ تحمیلی، عدم سرمایه گذاری دولتی در استان پس از پایان جنگ تحملی، بی توجهی به وجود مناسب انسانی کارآمد استان، عدم توجه به قابلیتها و فرستهای موجود، تاخیر در بهره برداری از طرحهای بزرگ مهچون راه آهن کرمانشاه و ناکارآمدی مدیریت استان در گذشته و عدم وجود برنامه راهبردی توسعه در استان دانست.

Kermanshah Chamber
Of Commerce, Industries,
Mines & Agriculture

۱۷

مانند گردشگری و رفع موانع تولید و کسب و کار می توان به اشتغال پایدار رسید. گردشگری فرصتی استثنایی در استان است. برای موفقیت در اشتغالزایی باید قوانین و مقررات موجود بازار کار نیز در سطح ملی اصلاح شود. برای نمونه بیکاری اگرچه سالها است در کشور پیاده شده، اما توانسته بخش عمده‌ای از نیروی کار را تحت پوشش قرار دهد؛ چراکه عمله هر زینه بیمه بیکاری باید از سوی کارفرما پرداخت شود. باید گفت که انتکاء ظرفیت سازی برای ایجاد اشتغال به منابع مالی توسط برنامه ریزان هر چه در کوتاه مدت نزد بیکاری را تا حدودی کاهش خواهد داد لیکن در بلندمدت بعلت کم‌نمودن تسهیلات پرداختی و

نبود ظرفیت مناسب در تولید (نبود تقاضای موثر در اقتصاد) موجب بروز تورم و افزایش بیکاری خواهد شد. پس بنابراین برای ایجاد اشتغال پایدار در اقتصاد ایران، باید به موضوع بیکاری با رویکردی سیستمی توجه نمود و هم‌زمان با اجرای طرحهای کوتاه مدت، برای حل مشکلات ساختاری آن نیز تدابیری اندیشه شود. با توجه به نزد بالای بیکاری در استان کرمانشاه نسبت به متوجه بیکاری در کوتاه مدت نزد بالای بیکاری در ایجاد اقتصادی کشور، سیاست گذاران این منطقه در صورت در کار ارزش نسیی فعالیت‌های اقتصادی محلی، به خصوص از نظر اشتغال زایی، آنها بهتر خواهد توانست برای رفع معضل بیکاری استان اقدام کنند ارتباط مناسب بین عرضه و تقاضای نیروی کار از طریق اعمال سیاست‌های آگاهانه و با برنامه ریزی های دقیق و منظمی برقرار و در افزایش سطح اشتغال و بهره وری نیروی کار بسیار موثر و مطلوب است، بر عکس عدم توجه به این مهم موجبات بیکاری و فقر، کاهش میزان بهره وری، بی‌عدالتی و بحرانهای اقتصادی و اجتماعی را به دنبال دارد. دیگر نمی توان مسئله اشتغال افراد را به دست بازار عرضه و تقاضا سپرد زیرا این موضوع علاوه بر این که دارای ابعاد فردی، ملی و جهانی است دارای ابعاد و متغیرهای سیاسی، اجتماعی و اقتصادی مختلفی نیز بوده و مسئولین استان موظف هستند که در برنامه ریزی های کوتاه و بلند مدت خود آن را ملحظه کنند تارش اقتصادی و زمینه های افزایش اشتغال فراهم شود. بر اساس تجربه برخی استانهای موقوف شرکت‌های کوچک و متوجه مخصوصاً از نوع دانش بینان می توانند پایه ای اساسی توسعه اقتصادی و منطقه ای باشند و زمینه را برای بسیج منابع فراهم سازند که نتیجه آن افزایش در آمد و ایجاد اشتغال است. این شرکتها میتوانند نقش مهمی در جذب نیروی کار مازاد که ناشی از فعالیت‌های خصوصی سازی است، داشته باشند. شرکت‌های کوچک و متوجه می توانند سرمایه ای باشند و زمینه را برای این ابعاد و ایجاد اشتغال فراهم کنند. دولت هم باید سمت تولید صنعتی سوق دهنده، به عبارت دیگر رشد و قوام شرکت‌های کوچک و متوجه و نهادهای مالی مرتبط با این شرکت‌ها می تواند تا سطح قابل توجهی از گسترش مهاجرت به شهرهای بزرگ بکاهد. اشتغال بالا شعار و نصیحت ایجاد نمی شود بلکه باید موانع را از سر راه تولید و کارآفرینی برداشت تا به واسطه ظرفیت های جدید شغل ایجاد شود. مسئولین استان باید متمرکز بر این موضوع شده و عزم جدی برای این کار داشته باشند. دولت هم باید در برنامه‌های خود را علاوه بر ایجاد اشتغال برای متقاضیان کار، به فکر افزایش مهارت و بهره‌وری نیروی کار از طریق دوره‌های آموزشی و گسترش فرهنگ کاری باشد. استان کرمانشاه عمدتاً یک منطقه کشاورزی است و فروش تولیدات بصورت خام یا خام فروشی یکی از نواقص عملی در این منطقه است. زنجیره تأمین در اقتصاد استان باید تقویت و مورد توجه قرار گیرد. یعنی پس از تولید صنایع بسته بندی و بازاریابی و ... مورد توجه قرار

انسانی متناسب با نیاز جامعه، عدم توان ایجاد ظرفیت در بخش‌های مختلف اقتصادی برای جذب بیکاران و غیره از مشکلات اساسی است که باید مورد توجه قرار گیرد. بدیهی است که عدم شناخت مشکلات ساختاری در اقتصاد باعث خواهد شد تا راهکارهای گذشته توجه شایسته و مناسب به این منطقه و شاید بخش عمده مناطق جنگ‌زده غرب کشور نشده است و در حال حاضر شرایط مالی دولت به گونه‌ای است که با توجه به انبوه بدھی‌های معوقه به افراد، شرکت‌ها و صندوق‌های بازنیستشکی، امکان پذیرش تعهد و بدھی جدید را ندارد؛ و هر طرحی که برای ایجاد اشتغال مطرح می شود، نبایستی باز مالی سنگینی برای دولت ایجاد کند. موضوع دیگر این است که در حال حاضر به علت قوانین و مقررات موجود در بازار کار سیاری از بنگاه‌های اقتصادی محدود استان به خصوص در بخش خصوصی تمایلی به استخدام دائم و قرارداد های بلندمدت با نیروی کار ندارند؛ چراکه مقررات موجود هر زینه های سنگینی را به کارفرما تحمیل می کند و همین امر خود باعث افزایش تعداد افراد بیکار می شود. مانع دیگر، زمان بر بودن ایجاد اشتغال و همچنین دشواری پایداری شغل است. مساله اشتغال نیاز به راه حل بلندمدت و چندساله دارد و با توجه به افزایش متقاضیان بازار کار هیچ دولتی در کشور توانایی نخواهد داشت که در مدتی کوتاه برای همه این افراد شغل ایجاد کند. علاوه بر این، باید در نظر داشت که بدون افزایش رشد تولید ناخالص داخلی امکان ایجاد اشتغال وجود نخواهد داشت. رشد تولید در منطقه تنها از طریق سرمایه گذاری، افزایش صادرات و افزایش درآمدهای ارزی محقق می شود. دولت با توجه به وضعیت مالی در این سالها امکان سرمایه گذاری بالا را ندارد و منبع سرمایه گذاری بخش خصوصی نیز ضعیف است. بنابراین، نیاز به تزریق سرمایه گذاری خارج از استان خواهد بود. محدودیت دیگر اینکه بخش عمده ای از متقاضیان بازار کار را فارغ‌التحصیلان دانشگاه تشکیل میدهد که توقع و انتظار پیشتری از میزان درآمد و موقعیت شغلی خود دارند. نتوانی در مهارت و قدرت کارآفرینی آنان و همچنین انتظار بالا و عدم ایجاد فرهنگ تلاش و پشتکار باعث می شود که با وجود امکان برخی فرسته‌های شغلی محدود، به علت عدم تطبیق انتظارات با شرایط موجود بازار کار این افراد حاضر به قبول موقعیت شغلی پیشنهادی نشوند. محدودیت آخر عدم توجه به بهره وری منابع مختلف طبیعی و انسانی و مقوله های فرهنگی بر می‌گردد. برخی هنچارهای فرهنگی یا خرد فرهنگها مانع تلاش برای خود اشتغالی و کارآمدی اشتغال در منطقه شده است. پیشنهادات من عمدتاً در راستای رفع محدودیتها و استفاده بهینه از ظرفیها و قابلیتهاست. این منطقه شایسته تراز بالای شاخصهای اقتصادی و از جمله میزان اشتغال است و برای این کار قبل از هر چیز تغییر سیستم مدیریتی از مدیریت سنتی به سمت مدیریت نوین، خلاق و کارآفرین (نه اشتغال آفرین صرف) است. همچنین، نگرش به اشتغال و بیکاری و کارآفرینی باید تغییر کند. برونداد این موضوع شناسایی نقاط قوت و ضعف و تهدیدها و فرسته‌های پیش رو است که به برنامه ریزی صحیح و منطقی برای برونو رفت از وضع موجود در استان منتهی می شود. یکی از راهکارها زمینه سازی جذب و افزایش سرمایه گذاری داخلی و خارجی، توسعه صادرات و افزایش درآمدهای ارزی منطقه است که استان به واسطه قرار گرفتن در نوار مرزی از این فرست برونداد است. از طریق افزایش صادرات، توسعه صنایع ارزآور

آمار، در زمستان ۱۳۹۵ در سطحی بالا و برابر ۱۲.۲ درصد است. این نرخ در کرمانشاه برای زمستان ۹۵ بسیار بزرگتر و در حد ۲۲ درصد گزارش شده است که بزرگترین نرخ بیکاری بین استانهای کشور را در این دوره دارد.

۴. دلایل ملی که شامل همه استانها نیز می‌شود: در خصوص دلایل این نرخ بالای بیکاری کشور و استان ابتدا باید به مسائل کلان کشور اشاره کرد.

۱-۱. تحریم بلند مدت و تکنولوژی فرسوده: طی ۴۰ سال اخیر ایران همواره در گیر تحریم بود، عملاً تنها میتوانست نفت بفروشد برای خرید دارو و غذا و یا نیازهای استراتژیک از همین رو امکان تعامل و ارتباط چندانی با جهان نداشت که بتواند فناوری، تکنولوژی و تجهیزات کارخانه‌های خود را به روز کند و بسیاری از آنها فرسوده شد. این تکنولوژی تاریخ گذشته نمی‌توانست محصول مناسب با ڈائچه مردم را تولید کند و همین امر باعث رکود بسیاری از کارخانجات و صنایع شد.

۲-۲. زنجیره‌های تأمین معطوف به داخل: از سوی دیگر به دلیل محدودیت‌های انتخابی ملی که ایجاد شد و نگاه استراتژیک کشور که بر اساس آن ضرورت داشت همه زنجیره‌های تأمین در داخل کشور باشد، در بیشتر مواقع این زنجیره‌ها ضعیف یا ناقص ماند و اگر یه جزء آن از کار می‌افتاد کل زنجیره مختل می‌شد. این امر دلیل دیگری بود که در کنار عوامل دیگر، باعث تعطیلی و خواب بسیاری از کارخانجات شد.

۳-۳. نتایج مطالعه گروه مکینزی: بر اساس یک مطالعه بین المللی اگر قرار باشد اقتصاد ایران و صنایع و کارخانجات کشور بازسازی شوند، به ۳۵۰۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری نیاز داریم که اقتصاد را بازسازی کند و البته در کنار این ۳۵۰۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری به اعتماد سازی بین المللی هم نیاز داریم. بر اساس همین مطالعه این دو عامل ۱۰ سال زمان نیاز دارند که اقتصاد ایران را بازسازی کنند و از آن طریق، هزار میلیارد دلار به تولید ناخالص ملی اضافه خواهد شد و نیز ۶ میلیون شغل تولید خواهد شد.

۴-۴. دیوانسالاری طولانی و ناکارآمد دولتی: موضوع دیگری که اقتصاد و اشتغال ایران را تحت تأثیر قرار داده از جنس نهاد است. یکی از مهمترین این نهادهای بروکراسی و دیوان‌سالاری بسیار بزرگ، تبلی و کند است که باعث می‌شود کارهای اتاً خیر و هزینه زیاد اجرا شوند و سخت گیری‌های بی‌موردی که وجود دارد گاهی حتی کارهای را قفل کرده است. گاهی یک مجوز ساده در ایران چندین برابر کشورهای دیگر زمان، انرژی و هزینه نیاز دارد و دولت‌های نیز در این ۴۰ سال به جای کوتاه‌سازی فرایندها و چاپک کردن خود، مدام سنگین تر شده اند. این امر کارها را به تأخیر انداخته و حتی باعث می‌شود گاهی برخی کارهای اجرا نشوند.

۵-۴. عدم مهارت در نیروی کار و مدرک گرایی افرادی: موضوع دیگری که به اشتغال مرتبط است، نهادهای مشترک بین دولت و مردم مانند نظام آموزش و پرورش، آموزش عالی و فنی حرفه‌ای هستند که تمام ۴۰ سال گذشته فقط وظیفه آنها تولید مدرک بوده است. این امر باعث شده فردی که از این سیستم آموزشی خارج می‌شود مهارت کافی برای جذب شدن در بازار کار را نداشته باشد و افرادی هم که فقط مدرک دارند، تنها ممکن است در دولت به کار گرفته شوند. به دنبال این شرایط گاهی شغل هایی وجود دارند که چون نیروی کار ماهر آنها وجود ندارد، مدت‌ها خالی می‌مانند. هر چند کسانی که با مدرک بدون مهارت مشغول می‌شوند، بیکار پنهان محسوب می‌گردند که تحت

گیرد. کلام آخر اینکه علاوه بر مبحثی نظری مدیریت استانی، نقش دولت، نقش بخش خصوصی و تشکلهای اقتصادی و اجتماعی مردم نهاد با توجه به نقش پررنگ بازارهای ۴ گانه سرمایه، بول، کالا و خدمات به عنوان الامات تحقق اهداف اشتغال زایی، لزوم تقویت این بخش‌ها توسعه سازمانهای محلی با نظارت و حمایت دولت جهت تقویت اشتغال بیش از پیش لازم است.

بیکاری در کرمانشاه، برخی دلایل و راهکارها

*دکتر شهراب دل انگیزان، دانشیار گروه اقتصاد دانشگاه رازی و مشاور اقتصادی اتاق بازرگانی کرمانشاه

۱. سؤال اساسی: بیکاری معضلی است که علاوه بر استان کرمانشاه گربیان کل کشور را گرفته و مضلات بسیاری را پدید آورده است. سؤال این است که این نرخ بیکاری چه تعریفی دارد و عمل آن در کشور و استان چیست؟

۲. تعریف و محاسبه نرخ بیکاری: برای بررسی نرخ بالای بیکاری ابتدا باید به آمارهایی که از سوی مرکز آمار ایران به عنوان نرخ بیکاری اعلام می‌شود اشاره کرد، مرکز آمار در کنار سایر آمارهایی که اعلام می‌کند هر ساله نرخ بیکاری رانیز در هر فصل اعلام می‌کند. برای این منظور در ماه میانی هر فصل و در هفته دوم یا سوم این ماه، بررسی نرخ بیکاری انجام می‌شود. این گونه که نمونه هایی از سراسر کشور و در همه استان‌ها به روش نمونه گیری خوش ای تعیین می‌شود، این نمونه گیری گردشی است، یعنی خانواده‌ای که یک بار از آن سؤال شده حداکثر تا دو بار دیگر مورد سؤال قرار می‌گیرد و بعد خانواده دیگری انتخاب می‌شود. اندازه نمونه‌ها و شیوه پرسشگری هم متناسب با خوبی‌طلب علمی و استاندارد جهانی است و در نهایت بر اساس این شاخص‌ها وضعیت اشتغال، بیکاری و فعالیت در استان‌ها و کشور مشخص می‌شود. از سوی دیگر این شیوه آماردهی مطابق با دستورالعمل سازمان‌های بین المللی است. برای اینکه در نهایت کشورها بتوانند باهم مقایسه شوند و ایران هم از این قوایدینیانی تبعیت می‌کند، پس می‌توان گفت آماری که از سوی مرکز آمار اعلام می‌شود اشکالی ندارد و قابل اعتماد است. اما این تعریف اشتغالی که قوانین آماری اعلام می‌کنند و آنچه که مردم به آن اعتقاد دارند تفاوت وجود دارد. بر اساس آمارهای مرکز آمار، فردی که در هفته شغل بدهد و توانسته حداقل یک ساعت در هفته شغل با درآمدی یا ارزش افزوده داشته باشد، شاغل محسوب می‌شود. البته اینکه در آمد این شغل کفاف هزینه‌ها را می‌دهد مبحث دیگری است. اما آنچه که مردم به عنوان شغل قبول دارند، هشت ساعت کار در روز با درآمد مناسب است. مثلاً گاهی فردی که شغل آزاد دارد، دستپرداز و یارانده است ولی خود را شاغل نمی‌داند و همین امر باعث می‌شود وقتی که مأمور مرکز آمار مراجعه کرد، اعلام کند که بیکار است.

۳. اندازه نرخ بیکاری در زمستان ۱۳۹۵: با همه این اوصاف حجم بیکاری در کشور ایران بر اساس همین تعریف و آمار مرکز

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه
شماره ۰۱/سال یازدهم، ۱۳۹۷

نکته ای که کرمانشاه نیازمند آن است توسعه زیرساخت های این شهر را می خواهد. کرمانشاه بسیار ضعیف است ما فرودگاه بین المللی داریم اما فقط نام آن بین المللی است. ما هنوز قطار نداریم و این موضوع هزینه های ما را بالا برده است. علاوه بر زیرساخت های فیزیکی، ما زیرساخت های نرم هم نیاز داریم یعنی نیروی کار ماهر و قوی. به عقیده من دولت باید در این چهار سال مهارت و فرهنگ کار را در استان تقویت کند و از ظرفیت خود مردم و سازمان های مردم نهاد در این راستا استفاده کند. از سوی دیگر توسعه و تقویت اعتماد اجتماعی و سرعت بخشنیدن به فرایندهای معطوف به مجوز های قانونی بسیار مهم و اساسی است.

۵-۵. عدم توان شناسایی و تسلط بر بازارهای فروش در واحدهای تولید استان: معضل دیگر کرمانشاه عدم مهارت در بازاریابی و فروش است. مردم این استان به بازاریابی که یک اصل مهم و مکمل زنجیره تولید است علاقه ندارند. این مهارت به شدت پائین است و البته نظر مردم نیز نسبت به این شغل و مهارت خوب نیست. در طول سالیان دلار نهادهای اجتماعی متأسفانه بر علیه این شغل فعالیت کرده اند و بازاریابی و بازاریاب را شغل و جایگاهی خوب معرفی و تعبیر نکرده اند. این است که مشکل اصلی همه تولید کنندگان استان عدم توان پیدا کردن بازار و فروش محصولاتشان است.

در تشید این معضل البته جزیره ای عمل کردن دستگاه ها و حتی نهادهایی مانند دانشگاه ها است. در شرایط کنونی حتی دانشگاه اصلی استان پس از نزدیک ۴۵ سال از زمان تأسیس هنوز رشته مدیریت بازارگانی و تخصص بازار یابی را ندارد. مراکز رسمی آموزشی فعالیتهای بازار و بازاریابی به نحو مناسبی شکل نگرفته اند و این مهارت در بین مدیران و کارشناسان پخش خصوصی در سطح نازلی وجود دارد. این یعنی همین تولید ناکافی هم توان فروش رفتن ندارد و لذا بیکاری تشید میگردد.

۵-۶. بیکاران در پناه خانواده: یکی دیگر از مشکلات بیکاری مخصوص استان کرمانشاه این است که در پیشتر موارد این بیکاران نیستند که به دنبال شغل می گردند، بلکه این پدران و مادران بیکاران هستند که رزومه و تقاضای کار فرزندانشان را در دست گرفته و پی جویانه به دنبال کار می گردند و حتی زمانی که کارفرمایی درخواست مصالحه با فرزند فرد مقاضی رامی کند، فرد بیکار اصلی برای مصالحه نمی آید، یا با تأخیر می آید و یا هنگام مصالحه شرایطی را اعلام می کند که کارفرما متوجه می شود نمی تواند با این فرد کار کند.

بیکارانی که نیاز شدید به پول ندارند و خانواده جیب آنها را پر می کنند، مهارتی ندارند و برای کار کردن پرورش نیافرته اند، بخش قابل توجهی از بافت بیکاران استان را در بر گرفته است.

۶. دولت دوازدهم چه می تواند انجام دهد: از دولت انتظار می رود در درجه اول، بازنگری بر حوزه های مدیریتی استان داشته باشد و افزادی که در گذشته در حد وزیر و یا معافون رئیس جمهور بوده اند را برای پست های کلیدی کرمانشاه انتخاب کند. زیرا کرمانشاه به تنها ای از بسیاری از کشورهای دنیا از بعد جمعیت و مساحت بزرگتر است. لازم است افرادی از کارشناسان لایق استان مدتی در راس امور مهم کشور قرار گیرند و شیوه های مدیریتی را یاموزند. نکته دیگری که کرمانشاه نیازمند آن است توسعه زیرساخت ها است، زیرساخت های کرمانشاه بسیار ضعیف است ما فرودگاه بین المللی داریم اما فقط نام آن بین المللی است. ما هنوز قطار نداریم و این موضوع هزینه های ما را بالا برده است. علاوه بر زیرساخت های فیزیکی، ما زیرساخت های نرم هم نیاز داریم یعنی نیروی کار ماهر و قوی. به عقیده من دولت باید در این چهار سال مهارت و فرهنگ کار را در استان تقویت کند و از ظرفیت خود مردم نهاد در این راستا استفاده کند. از سوی دیگر توسعه و تقویت اعتماد اجتماعی و سرعت بخشنیدن به فرایندهای معطوف به مجوز های قانونی سیار مهم و اساسی است در حوزه حقوق مالکیت هر چه سرعت بخشی و کارایی بخش قضایی افزایش یابد، میتواند در ترمیم سرمایه اجتماعی از یک سو و کاهش هزینه مبادله از سوی دیگر مؤثر باشد.

پوشش موضوع این بحث نیست.

۶-۶. حقوق مالکیت و هزینه مبادله: عامل دیگری که بر نرخ بالای بیکاری اثر گذار است عواملی از جنس حقوق مالکیت است. در گذشته که اعتماد مناسبی بین کسبه و فعلان اقتصادی برقرار بود، معاملات با سرعت انجام می شدند و لذا این اعتماد سرمایه اجتماعی مناسب را در بازار برای روان بودن فعلیتها وجود می آورد. ولی در شرایط کنونی که نهادهای عملیاتی معاملات بازار از اعتماد و اعتبار، به سمت سند و کاغذ و مدرک تغییر یافته است، همه چیز بر اساس قراردادهای رسمی پیش می رود و معاملاتی که بر اساس قرارداد باشد، هزینه و زمان زیادی نیاز دارد. از سوی دیگر کم شدن و فای بعهد و طولانی بودن مسیر دادخواهی رسمی و استیفای حقوق مالکیت برای مردم با این سیستم مبتنی بر سند و مدرک، هزینه بسیار بالای را از نظر مادی، زمان و استهلاک افراد و سرمایه اجتماعی به همراه دارد. این هزینه بالا مانع فروش یک کالا یا خدمات در هزینه کم و زمان مشخص می شود که نتیجه آن افزایش هزینه های تولید از نظر هزینه مبادله، کاهش تولید، اشتغال و ارزش افزوده و لاجرم افزایش شدید نرخ بیکاری است.

۵. علل تشید نرخ بیکاری در استان کرمانشاه: این عوامل مربوط به کلان کشور بوده و اینکه چرا کرمانشاه ۱۰ درصد بیکاری بیشتری دارد، ناشی از آن است که همه این عوامل در این استان شدید است. یعنی اگر شدت بحران هادر کشور ۲۰ باشد در کرمانشاه ۴۰ است.

۱-۵. بحران مدیریت: اما در کرمانشاه یک بحران جدی تر هم وجود دارد و آن بحران مدیریت است. این امر به نوبه خود هم تأخیر و هم هزینه را در استان نسبت به کشور بالاتر می برد. منظور از مدیریت همه سطوح تصمیم گیری در همه بخش های عمومی، دولتی و خصوصی است.

۲-۵. دوری از مرکز: معضل مهم دیگری که کرمانشاه با آن مواجه است، دور بودن از مرکز کشور است و چون در کشور ما تمکرگرایی شدیدی وجود دارد، همه فعالیت ها و تصمیم گیری های مهم و کلان استان ها باید در تهران باشد. مثلاً بخشی از مدیران استانی بانک های مانعی توانند برای بیش از یک تا پنج میلیارد تومان تسهیلات تصمیم گیری کنند.

۳-۵. نداشتن نیروی بومی: یکی در بدنه مدیریتی و کلیدی دولت و وزارت خانه ها: همچینین مانیروی چانه زن قوی در بافت حکومتی نداریم و نمایندگان مجلس ماطی ۴۰ سال اخیر هیچ وقت این گونه اقدام نکرند که نیروهای امنیتی توامند استان را در سمت های مهم کشوری مانند مدیران و کارشناسان تخصیص بودجه، مدیران کل وزارتی، معاونین وزیر و... قرار دهند. همین باعث می شود زمینه مناسب چانه زنی خوب در تهران نداشته باشیم، یعنی نمایندگان باید از سمت مجلس تلاش کنند و کارشناسان کلیدی از سمت دولت. چون در شرایط کنونی نیروهای کلیدی استان در دولت بسیار کم هستند، لذا تخصیص منابع ملی به استان محدود است.

۴-۵. نیروی بیکاری بی مهارت: یکی دیگر از مشکلات اصلی جامعه بیکاران استان کرمانشاه عدم داشتن مهارت است. بخش عده ای از بیکاران موجود تقریباً هیچگونه مهارتی برای پر کردن جاهای خالی کار را ندارند. هر روزه تعداد زیادی جای خالی کار توسط کارفرمایان برای شغلهای مهارتی و تخصصی در نشریات استانی ارائه میگردند ولی متأسفانه این کارفرمایان نمیتوانند بین نیروهای موجود داوطلب استانی، مهارت های مناسب موردنیاز خود را پیدا کنند.

نشست حلقه های مفقوده اقتصاد اقتصاد اتاق کرمانشاه

صادرات شد و تصریح کرد: در بازارهای آن سوی مرز باید تقاضا داشته باشیم و صادرات را تقویت کنیم.

وی استفاده از فاینانس را بزرگترین منع تأمین مالی در کشور دانست و گفت: متأسفانه هم اکنون فقط دستگاه های دولتی از فاینانس استفاده می کنند و پیشنهاد مشخص ما این است که بر اساس تضامن و چارچوب خاص بخش خصوصی نیز بتواند از فاینانس استفاده کند تا هم از نظر تکنولوژی و هم سرعت کار پیشرفت قابل توجهی را شاهد باشیم.

کاشفی به مشکل سیستم بانکی کشور اشاره و بیان کرد: فلسفه شکل گیری صندوق توسعه ملی سرمایه گذاری در بخش خصوصی است اما بخش دولتی در حال استفاده از سازو کار و نحوه عملکرد آن است و انتظار داریم که در این زمینه بازنگری صورت بگیرد.

رئیس اتاق کرمانشاه از وجود ۵۰۰ هزار میلیارد طرح نیمه تمام در دولت خبر داد و افزود: از این میزان ۱۲۰ هزار میلیارد قابل واگذاری است و ۷۰ هزار شغل می تواند ایجاد کند از طرفی بخش خصوصی نیز برای مشارکت در این حوزه آمادگی دارد.

وی با ادامه توضیحات بیان کرد: دولت باید در واگذاری طرح های نیمه تمام به بخش خصوصی بدنیال کسب درآمد نباشد بلکه اهليت طرف و توانمندی در ایجاد شغل را ملاک قرار دهد.

کاشفی با اشاره به اینکه استان کرمانشاه در طول تاریخ با مشکل بیکاری مواجه بوده، گفت: رفع معصل بیکاری نیازمند پیگیری و ممارست، همدلی و همراهی دستگاه های استان است.

عضو هیات رئیسه اتاق ایران بیان کرد: یکی از مشکلاتی که با آن مواجه هستیم بی اهمیتی به استناد بالادستی و مطالعاتی است که باید مورد بازنگری قرار گیرد.

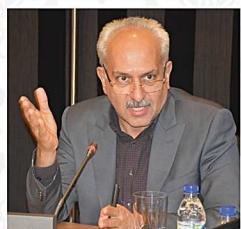
باید از ظرفیت نمایندگان برای اخذ امتیازات استفاده کنیم / برای کمک به واحدهای ورشکسته گلریزان برگزار شود
جهانبخش شکری، رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت

پنجاه و نهمین نشست حلقه های مفقوده اقتصاد در محل اتاق و با حضور جمعی از مسئولین اقتصادی و اساتید دانشگاه استان برگزار شد.

ارائه پیشنهاد مشخص درخصوص موضوع تقسیم کار ملی برای جهش در تولید داخل و افزایش اشتغال در راستای "اقتصاد مقاومتی: تولید - اشتغال" و بررسی راهکارهای افزایش اشتغال و کاهش ۳ درصدی از نرخ بیکاری استان کرمانشاه در سال جاری دو دستور کار مهم این نشست بود.

امکان استفاده بخش خصوصی از فاینانس فراهم شود / دولت ۱۲۰ هزار میلیارد طرح قابل واگذاری با ظرفیت ایجاد ۷۰۰ هزار شغل دارد

کیوان کاشفی، رئیس اتاق کرمانشاه و عضو هیات رئیسه اتاق ایران در این نشست با اشاره به سال «اقتصاد مقاومتی، تولید - اشتغال» اظهار داشت: باید راهکارهایی برای برونو رفت از وضعیت فعلی و سیل

بیکاری در کشور اتخاذ و عملیاتی شود. وی به موضوع تقسیم کار ملی در راستای افزایش اشتغال و جهش در تولید داخل اشاره و تصریح کرد: یکی از مسائل موجود، روند نامناسب خصوصی سازی در کشور است که البته پیشنهاداتی برای بازنگری واحدهای بزرگ به مرخه تولید، ایجاد وحدت و مطلع شدن دستگاه قضایی و نظارتی از فرآیند خصوصی سازی داریم.

عضو هیات رئیسه اتاق ایران با ارائه پنج راهکار در راستای تقسیم کار ملی برای افزایش اشتغال و تولید گفت: در بحث خصوصی سازی حالت دوسویه ای وجود دارد، از طرفی با عده ای مواجه هستیم که تنها بدنیال کسب منفعت هستند و از سوی دیگر با برخی تنگ نظری ها از سوی دستگاه نظارتی و دولت مواجه هستیم.

کاشفی در ادامه خواستار تفویض اختیارات دولت در بحث

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن
و کشاورزی کرمانشاه
شماره ۰۱/ سال یازدهم/ ۱۳۹۶

در دانشگاه و مطالبه نیروی کار در دانشگاه، راه اندای نهضت توسعه گرایی در بخش کشاورزی و صنعت و استفاده بهینه از فضای مجازی برای تحول فرهنگی در استان را از جمله راهکارها بیان کرد.

مرکز فکری برای نقطه شروع رفع معضلات استان کرمانشاه و شناسایی دغدغه‌ها تشکیل شود

علیرضا پیشوندی، مشاور اتاق کرمانشاه اظهار داشت: پیشنهادات در حوزه خصوصی سازی و... باید با بُرش استانی مواجه شود تا عملکرد مطلوب را شاهد باشیم. بیژنی تصریح کرد: برای مقابله با بیکاری و دیگر معضلات نباید صورت مسئله را پاک کرد بلکه باید تدوین راهکارهای موثر مشکلات را برطرف کرد.

وی عدم اجرای پروژه‌های مهم را از نقاط ضعف استان کرمانشاه دانست و گفت: متسافانه سیستم بانکی ما، عملکرد

بسیار ضعیفی نسبت به جذب منابع داشته است.

مشاور اتاق کرمانشاه به محدودیت‌های موجود در استان اشاره و اظهار کرد: فرهنگ کار، نبود سرمایه گذار و... نباید بهانه شود بلکه باید فکری ایجاد گردد تا به صورت عملیاتی دغدغه‌ها احصاء شود و نقطه شروعی برای برطرف نمودن مشکلات داشته باشیم.

وی با اشاره به موضوع خصوصی سازی پالایشگاه کرمانشاه افزود: نباید شرایط در استان سبب فرار سرمایه گذاران شود بلکه زمینه برای جذب سرمایه و کار اقتصادی فراهم شود. بیژنی از کاهش ۳۰ درصدی صادرات استان کرمانشاه در سال ۹۵ نسبت به ۹۴ خبر داد و گفت: در این مدت کاهش صادرات از نظر وزنی و ارزشی را شاهد بودیم که زنگ خطری برای استان است.

ابلاغ بسته رونق اقتصادی از سوی هیئت دولت/ستاد اقتصاد مقاومتی بدنیال شناسایی و حذف مزاحمت‌های بخش دولتی است

منصور شهریازیان، دبیر دانش بنیان پارک علم و فناوری کرمانشاه هم اظهار داشت: اخیراً ستاد اقتصاد مقاومتی با تأکید بسیار زیاد بر استفاده از بخش خصوصی به نمایندگی اتاق بازار گانی تشکیل شد.

وی شناسایی و حذف قوانین مخل و مزاحمت‌های بخش دولتی برای بخش خصوصی را از تأکیدات جدی ستاد اقتصاد مقاومتی دانست و افزود: یکی از مهمترین مسائل ایجاد آمنیت برای سرمایه گذار است.

شهریازیان بیان کرد: آمنیت سرمایه گذاری بدین معناست که طوری برخورد شود تا واگذاری بخش دولتی به خصوصی انگیزه را از سرمایه گذاری سلب نکند.

وی از ابلاغ بسته رونق اقتصادی از سوی هیئت دولت خبر داد و گفت: در این بسته وظایف و سهم هر بخش و وزارت خانه با تأکید بر حمایت از بخش خصوصی تفکیک و مشخص شده است.

استان کرمانشاه اظهار داشت: ارائه راهکارهای اساسی برای رونق اشتغال و اقتصاد در استان ضروری است.

وی در ادامه بیان کرد: در بحث افزایش اشتغال و رونق اقتصادی مصوبات خوبی داریم اما متسافانه اجرایی نمی‌شود لذا پیگیری هدفمند مصوبات برای رسیدن به نتیجه مطلوب پیشنهاد می‌شود.

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان کرمانشاه گفت: دولت باید پیزدیرد که کرمانشاه استانی توسعه نیافرده است و ما نیز باید از ظرفیت نمایندگان استفاده کنیم و امتیازات خاص برای استان بگیریم.

وی مطالبه گری را اصلی مهم در مسیر توسعه و رونق اقتصادی دانست و گفت: برخورد با تنگ نظریه‌ها، ارائه برنامه و راهکار اساسی به مدیر ارشد استان برای رفع بیکاری، استفاده از ظرفیت جرائد و اصلاح فرهنگ کار از جمله راهکارها برای رونق تولید و اقتصاد است.

شکری بیان کرد: برگاری مراسم گلریزان برای کمک به واحد‌های

ورشكسته استان می‌تواند راهکاری موثر و ارزشی باشد.

تشکیل کمیته بحران با اختیارات گسترده راهکاری موثر برای اشتغال‌زایی و کمک به رفع بیکاری است

ناصر گلی، دبیر مرکز مطالعات اتاق بازرگانی استان کرمانشاه با اشاره به موضوع اشتغال اظهار داشت: متسافانه عمق اقتصادی این استان در هیچ حوزه‌ای آنقدر نبوده که در برابر تکانه‌ها مقاوم بوده و کمتر آسیب دیده باشد.

وی اقتصاد مقاومتی استان کرمان را نمونه‌ای موفق از اقتصاد مقاوم در برابر تکانه‌های اقتصادی دانست و گفت: جذب گردشگر یکی از راهکارهای رونق اقتصادی است اما این مهم در کرمانشاه نادیده گرفته شده است.

گلی به ظرفیت مرزهای استان کرمانشاه اشاره و بیان کرد: متسافانه ما جزو توان حمل و نقل، هیچ صنایع تبدیلی صادراتی از مرزها نداریم و عمل مرازهای ما گلوبگاه خروج کالای دیگر استانها است.

وی با بیان اینکه معضل بیکاری در شهرستان‌های استان بویژه جوانرود پُرنگ تر است، گفت: جوانرود می‌تواند قطب گردشگری باشد اما آمار بیکاری بالایی دارد.

دبیر مرکز مطالعات اتاق بازرگانی استان کرمانشاه تشکیل کمیته بحران یا متخصصان ملی با اختیارات گسترده را به عنوان راهکاری موثر برای اشتغال‌زایی و کمک به رفع بیکاری پیشنهاد کرد و گفت: در دنیای امروز بازار کار تخصصی شده اما جوانان ما تخصص و مهارت مورد نیاز بازار کار را ندارند.

وی ارتقا کیفیت تولیدات استان، توسعه شرکت‌های دانش بنیان، آپدیت شدن مدیران تولید و فعالان اقتصادی، عدم تمکز بیش از حد به کشور عراق و وارد رقابت بین المللی شدن، توسعه کار تیمی و مقابله با فرد گرایی، تشکیل کاریابی‌ها

سرمایه گذاری دارند سهام بددهد.
نمایمان اضافه کرد: ایجاد هدینگ سرمایه گذاری در استان با مسئولیت اتاق بازرگانی سبب افزایش ثروت استان و جذب ثروتمندان به عنوان یکی از شاخصهای توسعه می‌شود.

وی تدوین تقویم اقتصادی استان کرمانشاه را راهکاری عملیاتی و موثر در بهبود فضای اقتصادی و رونق و اشتغال دانست و گفت: این تقویم اگر متولی خاصی داشته باشد نتیجه موثر دارد و سال به سال کامل تر می‌شود.

مرزهای استان کرمانشاه نباید صرفاً گلوگاه ترانزیت کالاهای تولیدی از دیگر استان‌ها باشد لزوم توجه به سهم استان در ترانزیت تولیدات داخل

عرفان یوسفی، رئیس گروه مطالعات اقتصادی اداره کل اقتصاد و امور دارایی استان کرمانشاه اظهار داشت: شرایط استان ما بحرانی است و به تهابی از عهده مشکل بیکاری برnmی‌آید.

یوسفی به نرخ ۲۲ درصدی بیکاری استان کرمانشاه اشاره و بیان کرد: قابلیت استان در حوزه گردشگری بدليل برخورداری از موقعیت مرزی خوب است و سرمایه گذاری در حوزه بهداشت و درمان به واسطه همچواری با کردستان عراق راهکارهایی موثر برای بروز رفت از مشکلات است.

رئیس گروه مطالعات اقتصادی اداره کل اقتصاد و امور دارایی استان کرمانشاه خواستار استفاده موثر از ظرفیت مرزهای استان شد و گفت: مرزهای ما نباید گلوگاهی برای خروج کالاهای تولید شده از دیگر استان‌ها شود بلکه باید خودمان بازارهای عراق را پیدا کنیم.

وی تصریح کرد: مرزهای استان کرمانشاه مبادی خروجی برای کالاهایی است که از سایر استان‌ها تولید می‌شود اما سهم استان ما از صادرات تولیدات داخل استان کم است.

یوسفی همچنین خواستار توجه ویژه به ظرفیت سهم عمده بخش خدمات استان کرمانشاه در اشتغالزایی شد و گفت: با توجه به امنیت مطلوب استان، پیشنهاد می‌شود سرمایه گذاران اقیم کردستان عراق برای سرمایه گذاری از ظرفیت‌های استان ما استفاده کنند.

مزیت‌های استان کرمانشاه باید شناسایی و به هیئت دولت ابلاغ شود

سمانه درخشیده، مسئول دیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی کرمانشاه اظهار داشت: باید نگاه ملی به موضوع تولید داخلی و افزایش اشتغال داشته باشیم و نمی‌توان استان را نفکیک کرد.

دیر دانش بنیان پارک علم و فناوری کرمانشاه حوزه ICT را از پتانسیل‌های ویژه استان دانست و افزود: حوزه ICT سرمایه گذاری کمتر و بازدهی بیشتر و قابل توجهی دارد. شهبازیان عنوان کرد: ما در آینه‌های حمایتی نقشی نداریم و پیشنهاد می‌شود دولت همه فارغ التحصیلان را به عنوان جوانان تلقی کند و افرادی که انگیزه کار و تولید در فضای کارگاهی را دارند از محدودیت‌های تامین اجتماعی و مالیاتی معاف شوند.

لزوم تشکیل کارگروه‌های مشخص در راستای بهبود فضای کسب و کار و تامین مالی استان

مختار احمدی، معاون اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی اظهار داشت: در بحث تقسیم کار ملی پیشنهاد می‌شود که چند کارگروه مشخص تشکیل شود.

احمدی با بیان اینکه کرمانشاه بالاترین نرخ بیکاری را دارد، افزود: تشکیل کارگروه‌های مشخص در بحث بهبود فضای کسب و کار، تامین مالی و... موثر خواهد بود.

وی بیان کرد: ساز و کار مورد نیاز برای دریافت تسهیلات، کمک‌های فنی و اعتباری، مشوق‌های معنادار همچون معافیت مالیاتی و بیمه ای و تخفیف در بهای زمین و آب و برق و گاز همگی در مرکز کشور مستقر است و در استان با محدودیت مواجه هستیم.

معاون اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به نرخ بالای سود تسهیلات گفت: امسال ۲۰ میلیارد کمک فنی اعتباری به استان تخصیص یافت.

احمدی یادآور شد: در تقسیم کار ملی، تشکیل کارگروه‌ها با محوریت هر وزارت‌خانه می‌تواند اقدامی موثر باشد.

اتاق بازرگانی متولی ایجاد هدینگ سرمایه گذاری در کرمانشاه شود

فرشید نمامیان، مشاور اتاق کرمانشاه به بیان راهکارهایی برای کمک به افزایش اشتغال در استان اظهار داشت: قریب به اتفاق پیمانکاران و افرادی که در پروژه‌های عمرانی و دیگر پروژه‌های با دولت در ارتباط هستند و از دولت پول می‌گیرند در واقع طلبکار دولت‌اند اما باید بیمه و مالیات قانونی خود را ب موقع به دولت پرداخت کنند.

وی با ادامه توضیحات افزود: پیشنهاد می‌شود این پیمانکاران به همان اندازه که از دولت طلبکارند قانون به همان اندازه نیز اجازه دهد تا زمانیکه مطالباتشان وصول نشده بیمه و مالیات به دولت نپردازند.

این استاد دانشگاه پیشنهاد کرد: اتاق بازرگانی متولی ایجاد یک هدینگ سرمایه گذاری در استان شود و تمام پروژه‌هایی که قرار است به بخش خصوصی واگذار شود اتاق بازرگانی خریداری نموده و به سرمایه گذارانی که قصد

به بخش خصوصی هستند.
پناهی و اگذاری مسئولیت صادرات و یا تجارت خارجی،
و اگذاری مدیریت کارگروه تسهیل، و اگذاری امور
گردشگری به بخش خصوصی راهه کاری موثر دانست
و گفت: آیا دولت حاضر است که صدور کارت بازگانی
را که متعلق به بخش خصوصی است، صد درصد و اگذار
کند.

دیر اتفاق بازگانی استان کرمانشاه بیان کرد: و اگذاری امور
به اتفاق تعاون و انجمن‌ها می‌تواند باری از امور را از دوش
دولت بردارد.

مشوق‌های سرمایه‌گذاری باید در استان کرمانشاه عملیاتی شود

محسن رستمی، معاون سازمان
صنعت، معدن و تجارت استان
کرمانشاه اظهار داشت: امسال
سال تولید و اشتغال است و
استان ما هم بالاترین درصد
بیکاری و پایین ترین درآمد
و سپرده را دارد و ایجاد هلدینگ سرمایه‌گذاری را
پیشنهادی موثر برای رونق اقتصادی و اشتغال زایی در استان
دانست.

رسمی بیان کرد: در استان کرمانشاه مشوق‌هایی با توجه به
مشکلات موجود نداریم از سویی در هر شهرستان در شهر که
های صنعتی ۱۳ سال معافیت مالیاتی و در خارج از شهر که ها
۱۰ سال معافیت مالیاتی لحاظ شده که باید در عمل محقق
شود.

وی بکارگیری فارغ التحصیلان جدید را امری
ضروری برای استان کرمانشاه دانست و گفت: در
شهرستان کرمانشاه از ۴ بخش ۳ بخش محروم است و منشی
معافیت مالیاتی می‌شود اما این مشوق‌ها در عمل پیاده نشده
است.

برای تحول و رونق در استان کرمانشاه باید مطالبه گر باشیم

فرهاد مرزی، دیر اجرایی
خانه صنعت و معدن استان
کرمانشاه اظهار داشت:
متاسفانه ما مطالبه گر
نیستیم در حالیکه مطالبه گری
راه رسیدن به اهداف است.

وی با تأکید بر تلاش برای راه اندازی واحدهای تعطیل در
استان گفت: مدیران ما باید همکار باشند و در رفع مشکلات
یاری رسان باشیم.

مرزی گفت: بخش خصوصی در استان کرمانشاه
با حمایت مهندس کاشفی رشد یافته و باید
تلاش کنیم تا وضعیت موجود بهتر شود.

مسئول دیرخانه شورای
گفتگوی دولت و بخش
خصوصی افزود: باید
مزیت‌های استان‌ها مشخص
و به هیئت دولت ابلاغ شود

و هیئت دولت نیز بر اساس
این مزیت‌ها، برنامه مشخصی را تدوین کند تا برنامه‌های

توسعه استان بر آن اساس تنظیم شود.

در خشیده مدت اندک خدمت استانداران و نبود برنامه
کمی و راهبردی را از جمله دلایل عدم توفیق در استان

دانست و گفت: باید ظرفیت‌های ویژه استان شناسایی شود.
وی بیان کرد: در استان با کمبود نیروی کار ماهر و

نیمه ماهر و از سوی دیگر با مشکل بیکاری
مواجه هستیم و ایجاد نظام جامع بازار کار پیشنهاد

می‌شود.

کرمانشاه در حوزه ICT و بهداشت جای پیشرفت زیادی دارد
نادر پژمان، رئیس گروه نظرت

سازمان برنامه و بودجه استان
کرمانشاه اظهار داشت: تا زمانی
که بطور جدی با مضلات

برخورد نکنیم مشکلات
ساختماری ما همچنان پابرجاست.

پژمان با اشاره به نقش موثر ستاد فرماندهی تعاملات
اقتصادی و اجتماعی و سیاسی در غرب کشور
گفت: این نقش برای استان کرمانشاه دیده شده و
اگر امتیازات لازم داده شود توفیقات خوبی حاصل
می‌گردد.

وی در ادامه گفت: دولت باید اثبات کند که بدنیال
رونق است، استان کرمانشاه در حوزه ICT و آموزش و
بهداشت جای پیشرفت دارد و باید به این ظرفیت‌ها توجه
کرد.

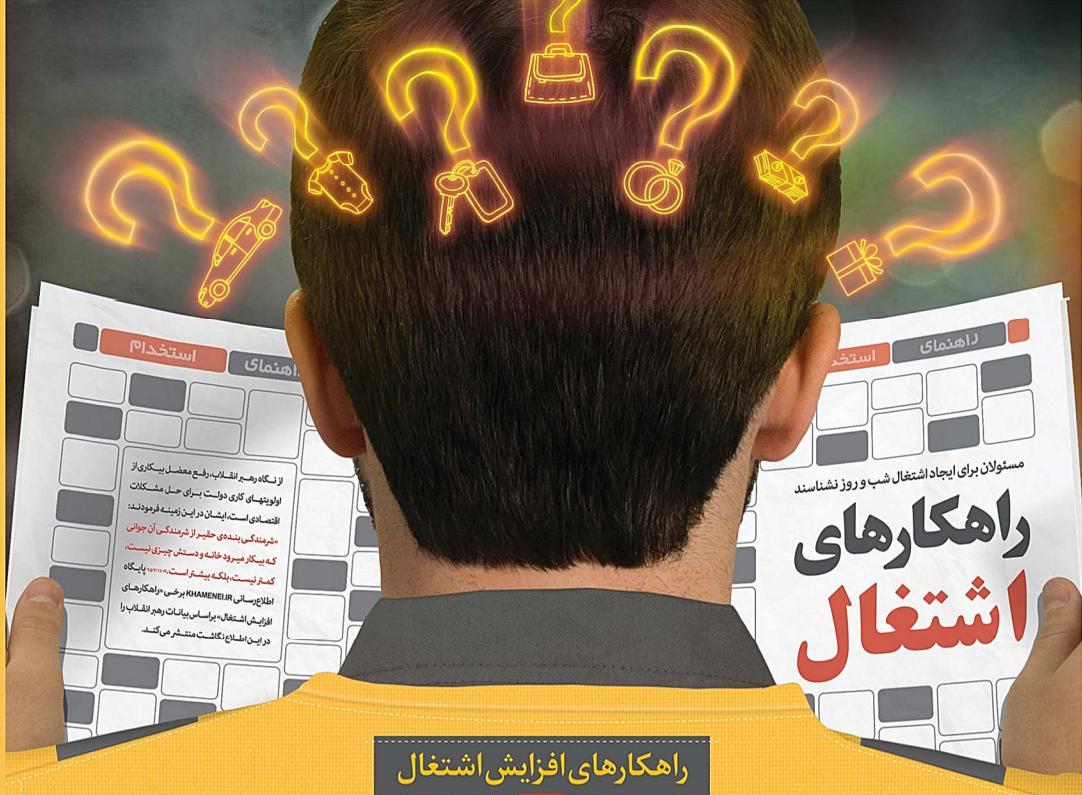
رئیس گروه نظرت سازمان برنامه و بودجه استان
کرمانشاه با اشاره به رتبه هشتم منطقه زاگرس در کشور
گفت: استان ما در موقعیت خوبی واقع نشده و نیاز به کار
ساختماری داریم.

وی بر سازگاری و هماهنگی میان برنامه ششم، برنامه آمایش،
برنامه توسعه شهرستان‌ها و نسخه اقتصاد مقاومتی در استان
کرمانشاه تاکید کرد.

واگذاری مسئولیت تجارت خارجی به بخش خصوصی در تحول و شکوفایی اقتصاد کشور بسیار موثر است

داریوش پناهی، دیر کل اتفاق
کرمانشاه اظهار داشت: در بحث
واگذاری امور و تقسیم کار ملی
باید دید که آیا دولت و
مسئولان حاضر به واگذاری
و تفویض برخی از اختیارات

راهکارهای افزایش اشتغال

صنعت

- راه اندازی کارخانه های نیمه تعطیل
- پرداختن به واحد های کوچک تولیدی
- واحد های تولیدی کوچک
تعطیل شده است **%۶۰**
- تولید فرآورده از محصولات نفتی
- سرمایه گذاری صنعتی

کشاورزی

- احیاء کشاورزی با توجه به شرایط آن
  - سرمایه گذاری در کشاورزی
نیت جمعیت (نفر)	روش انتخاب (نفر)	اراضی کشاورزی به کل
۱۰	۱۰	۱۰
۲۰	۲۰	۲۰
۳۰	۳۰	۳۰
۴۰	۴۰	۴۰

فناوری ارتباطات

- گسترش صنایع فناوری ارتباطات
- اشغال زیبی در محیط فناوری اطلاعات

تعداد شرکت های
دانش بینان نویا

۱۶۸۶

شرکت تدبیر سینه درآمد و شبکه
شروع آژیک ایندی ساده و مبتنی بر فناوری

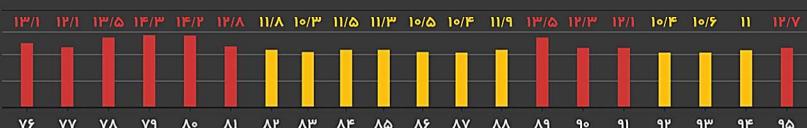

شرکت ها

- ایجاد شرکت های دانش بینان
- تعداد کل شرکت های
دانش بینان **۲۸۳۹**
- ایجاد و تشویق بندگاه های کارآفرینان
- حمایت از صندوق های شرکت در سماهی
- ایجاد و حمایت از شرکت های تعاونی

% نرخ بیکاری

نسبت جمعیت بیکار به فعال

نقش مردم

- ترجیح فعالیت تولیدی توسط
صاحب سرمایه
- پرهیز از خرید کالای
خارجی دارای مشابه داخلی

نقش دانشگاه

- برقراری نظام صحیح میان
صنعت و دانشگاه
- استفاده از بارگاه های
علم و فناوری

نقش نظام آموزشی

- آموزش فیزیو انسانی مقتضب با
نیازهای فعلی و آینده بازار کار
- ارتقاه توان کارآفرینی در آموزش و
پرورش آموزش فیزی و حرفه ای و
آموزش عالی

نقش دستگاه های دولتی

- ایجاد نظام جامع اطلاعات
بازار کار
- نشان دادن
راه های جستجوی کار به مردم
- خرید کالای داخلی توسط
دستگاه های دولتی

کارآفرینان

گفتگو با مدیر شرکت "پارس تحریر"

شرکت پارس تحریر یکی از شرکت های قدیمی و با سابقه کرمانشاه
با بیش از سه دهه فعالیت
در حوزه انواع مداد مشکی و رنگی با دو برند تومن و دایناسور است

گفتگو با مدیرعامل شرکت "دربیچه افق نو"

شرکت "دربیچه افق نو" یک شرکت دانش بنیان است که توانسته
با تولید روغن کرمانشاهی به وسیله دستگاه، تحولی
تازه در این عرصه ایجاد کند. روغن کرمانشاهی که در این
شرکت تولید می شود از نظر کیفیت بسیار قابل توجه است و مورد استقبال
بسیاری از واحدهای تولیدی قرار گرفته است.

Kermanshah Chamber
Of Commerce, Industries,
Mines & Agriculture